

trillende hand.
Lamme Danke, madam. Laat uw dochter drinken. *(en hij verdwijnt)*
Marquise *met 'n lachje door 'r zenuwen heen:* Die goeie Menapiër... hihihhi...
Chou Ergert me, ergert me, die stommeling!
Marquise Plattelander, he?
Chou Alles ergert me!
Marquise Hoe heet ie ook weer? Lamme!
Lamme! Hihihhi...
Chou Vulgair. Toch interesseert ie me.
Marquise Nee?
Chou Zag u liever 'n kakatoe? Hij is brutaal. Lekker! Zou heb ik toch iets dat me opveert.
Marquise Chou...
Chou Maar 'k wil dat ie van naam verandert.
Marquise Ga je 'm herdopen?
Chou schelt. Lamme verschijnt in 't deurgat.
Lamme Me voeala!
Chou Fox!
Lamme Wabliet?
Marquise Wat? Hohoho... Fox?
Chou Fox! Weet je hoe laat?...
Lamme Ik heet Lamme!
Chou Jij heet: Fox, tout court. Ga zien hoe laat 't is.
Lamme Fox? Fox? *(hij krijgt de deur op z'n neus)*
Marquise Waar haal je dāt uit?
Chou Papa's gestorven rattenvanger.
Marquise Maar dat is toch tē...
Chou Stil, maman. La terre amère, he? Mijn hart is bitter als 'n galnoot. Als je niet meer aan den man geraakt, en als je geen hond meer hebt, dan hou je den knecht. Punt. Mijn fatalisme is practisch.
Marquise Dat is krankzinnig, hihihhi...
Lamme *herverschijnt:*
 De klok in de keuken is stilgevallen...
Chou Die...
Marquise ...ook al?
Chou Fox! Ga zien op de kamer van m'sieu le marquis.
Lamme Wouwouw!
Chou Koest!
(En de deur valt weer op Lamme's neus)
Marquise En je fatalisme, Chou?
Chou Die knecht is me 'n gruwel, net als de rattenvanger. Maar ie intrigeert me als 'n Boeddha. Hij kijkt even idioot... Le mystère!
Chou Fox-de-tweede wordt m'n talisman.
Marquise Denk nou toch 'ns...
Chou Hebben jullie me ooit denken geléerd?
Marquise 'k Weet, lieve, wāt je melancholie bedoelt. Nog altijd zonder man, he? 't Eeuwige refrain. Weet je wel, gelukskind, dat eens 'n vorst met je trouwen moet!
Chou Geef me 'n lakei.
Marquise Wā-āt?
Chou En m'n poppen. Gek, he?
Marquise Kind, je vader, Saturé de Bel-Esprit, loopt dag-in, dag-uit de stad af *(entre nous, hein?)* om te vinden wāt je precies wenschen kan. Ach... amour... et jeunesse...
Chou Wat vocaliseert u prachtig! Mooie wereld. 'n Occasie voor de dochter. Lust geen antiquair. Artificieele hersens en dito hart. Geef me 'n lakei.
Marquise Maar de fortuin, lieve...
Chou M'n poppen... Heb u al aan de kist gedacht?
Marquise Maar kind lief toch... Wil ik 'n doctor?...
Chou Nee, de lakei. Heb u al aan de kist gedacht? Fox zegt: Voor de pieren smaakt alles eender.
Marquise Mais enfin... *(ze schelt)*
Lamme De klok is stilgevallen.
Marquise Zut!
Chou *(hyper-nervus):* Wat 'n nest! Fox! Zoek 'n klok om 't even waar, maar 'k moet 'n klok hebben, een die gaat, die draaft, die lawaai maakt. 'k Stik in die stilte!
Lamme *gaat naar de groote klokkast en opent de deur:* D'r zitten overal spinnekoppen in!

Zòd'n grote!
Marquise Pouah...
Chou Ook in m'n hoofd zitten ze vast! Fox!
 Trek de ketting op!
Lamme *trekt. De ketting knarst.*
 Verroest, mamzel... verroest.
Marquise Laquais, 't is goed. Breng ons déjeuner.
Lamme 't Gewicht is te licht. Wil ik nog eens profeteeren?
Marquise Zwijg, Boeddha!
Lamme Déjeuner: Boterhammen en koffie.
Marquise *(met nadruk):* Ssst! Wat heb ik je gezegd?
Lamme *(devoot):* Moca-crème et tartelettes...
Chou Hihihhi... Fox! Je bent kapitaal!
 Kapitaal! Jij brengt leven in huis. Jij zegt waarheid! waarheid! waarheid! M'n vader heeft gedieft. Hihihhi... Roep Assepoes! Eva's kind net zoals ik. M'n moeder is...
Marquise Chou!!
Chou *heeft 'r poppen in 'r arm en zwiert er wild mee rond:* Moca-crème et tartelettes...
 Boterhammen... plattekaas! Hihihhi... M'n kop is dwaas... Tartelett's et moca-crème...
Marquise Chou!!!
Chou Wie heeft m'n leventje belogen?
Marquise *(tot Lamme):* Maar help dan toch!
 Hou ze tegen!
Lamme *maakt 'n gebaar van blijf-maar-kalm.*
Chou 't Leven is 'n poppekast...
Marquise Dat is... dat is... Hou ze vast!
Chou ... tot de dood de touwtjes snijdt...
Ze giert het salon uit. De Marquise haar achterna.
Lamme *knijpmest bij de deur. Filozoof:*
 gezelligheid en kent geen tijd.
 ...
 Silentium! Latijn is 'n schoon taal. Maar m'n buik schreeuw vlaamsch erbarmen. Honger, Lamme, is de beste kok. Roep dus de kokkin. *(roept aan 'n zijdeur):* Serviess!
Assepoes, die Lamme's stem kent en hunkert naar nieuws over Tijn, over Tijn, over Tijn... komt gegaagd nader. Bleek is ze, en rank. Bloem die te lang in 't donker bleef.
Lamme Ach, kind van suikerzoetigheid, ge zijt soelaas voor m'n mizerie. Devotelijk groet ik u, Assepoes, want groot is mijn biddendē appetijt.
Assepoes Lamme, zeg me waar Tijn nu is?
Lamme Hangt tusschen Mars en Mercurus te zwaaien, vastgeklonken aan een kameel met zes pooten...
Assepoes Spreek, Lamme...
Lamme Z'n treurig hart is 'n pijp zonder toebak. Hij trekt, hij trekt, maar geen vuur noch rook; slechts water en wind!
Assepoes Spot niet. Baldadiger klinkt me uw woord dan de schimp van 'n koeier!
Lamme Merci! Merci! Kom, Assepoes lief, laat m'n ooren hooren 't gekiskas van vette coteletten en 't pruttelen van gestompte kool!
Assepoes Lamme, waarheen is Tijn gegaan?
Lamme *(mysterieus):* Luister, kwijnende keukenprinses: Alsoe ghecomen synde tot Vlanderen metten Tyl ende noch enen anderen reuse, ginc Lamme ten huysse van enen markies. Dies soude hy worden lakei ofte cnechte. Ende daar hy voor brood ende stovers vechten ende wercken moeste, so seide die Lamme adieu tot syn vrenden, ende stramme benen hebbende, reed hy op enen muyle vandaan, sonder Tyl, sonder uyle. Also gesceiedet in den jare van onsen Here, anno sòveel. Ende daar hy van honger groen ende seef siet, des bid voor Lamme syn siele, sere...
Assepoes *(bitter):* Hebt ge geen hart in uw lijf, mesjeu?
Lamme Is Assepoes dan heur leven beu? Kind, om den wille van groote liefde wil ik 'n blijde kondschap doen. Sinds twee dagen dat ik hier dienen en hoffelijk dansen moet als 'n paljas, is 't eeuwig vragen van Assepoes naar Tijn en Tijn en nog eens Tijn in m'n kop gedrongen gelijk 't gedreun van 'n kermisorgel. Allah is groot,

maar Tijn is nòg grooter! 'n Ouw historie: Oogen van verliefde meiskens zien de zon in 'n keersepitje!
Assepoes Lamme, ge ratelt...
Lamme Van honger, meid! Horst dan: Indien ik hier kwam als knecht, was 't niet om 't knechtschap. 'k Ben vrij geboren, al ging die geboorte buiten m'n weten. Kortom, ik vaag hier de vloeren schoon omdat er mirakels gaan gebeuren!
Assepoes Spreek niet in raadsels!
Lamme Ik zeg u àl wat ik weet, mits een keukensche lekkernij me wordt voorgeschoteld door fijne handen...
Assepoes Weet ge nog meer? Och, ik adem niet in dees huis... Geef me lucht!
Lamme Geef me eten!
Assepoes Valschaard! Wat is uw harte lam!
Lamme Heb nog geduld, pot-en-kachel-madam! Waart ge verwonderd toen ik hier kwam, na jaren?
Assepoes Ik kon 't niet gelooven, al bracht Tijn's uil me de boodschap...
Lamme Precies! Ik lachte als droeg ik in bei m'n zakken hespen van zwijmelvette varkens!
Assepoes En Lamme wenkte...
Lamme Voorzichtig, zòd... Was 't geen mysterie?
Assepoes Ik kon 't niet gelooven. U weer te zien, na zòdveel tijd! Zoolang verbeiden...
Lamme Dat zegt ge verkeerd. *Mij* moest ge niet hebben... Maar kom, ik geleek den cipier van den hemel, he? De vent met de sleutels der grote poort waarachter uw Tijn zich verborgen houdt...
Zwijg... 'k Denk aan Belleken, Belleken, Belleken...
 .....
 Aie... Sakkerloot, geef me eten, kind, of 'k val mat vòdr uw voeten...
Assepoes Lamme! Folter niet langer m'n droeve ziel... Komt hij? Zeg, komt hij?
Lamme Barbaarsche echel! Ge zuigt het geheim mijn porien uit. Hoor dan: We kwamen in Vlaanderen weer...
Assepoes Ook Tijn?
Lamme Tijn en Brabo en ik, gedrieën. Tijn moest u terugzien. Het werd een klomp van liefdesarduyn in z'n hart, jandorie! We kwamen... en zochten u overal, zij links, ik rechts. Ik vond u, natuurlijk: Mijn neus is een jachtneus, een neus van fortuin. Gauw had ik hen beiden ingelicht. Ik zou als lakei in ditzelfde huis... En nu zeg ik geen woord meer. Ik eisch rantsoen van eenden met vetsaus en appelspijs! 'k Zeg geen woord meer, zoolang niet m'n mond gesmeerd en m'n voëring gevuld zijn...
Assepoes Tijn... Tijn...
Lamme Wilt ge niet? Djanters! Dan loop ik zelf! *(loopt weg naar de keuken)*
Assepoes *(met veel innigheid):*
 Zoo stil zijn m'n dagen. Tijn... Ik tel ze niet meer, want lichtloos is me 't hart geworden. Geen zonne poeiert heur goud me toe, geen sterre zendt me heur avondgroet. Assepoes is nu gestorven, Tijn... Benauwend prangt me vergetelheid als 'n kluize, en rillend revel ik vruchtloos tegen...
 Strijd is ten einde... M'n ziel is krank, en de wereld? De wereld is ver gelegen...
(buiten kletst nijdig 'n zweep)
Assepoes Tijn, m'n Tijn! Uw triestig lief roept huiverend om uw sterke handen! Assepoes gaat in tragen dood met oneindige liefde en zielenood. *(heftig)* Breng me de Mei, en kom op m'n cel rameien!
Buiten snijdt 'n knakstem: «Salle rosse!». De buitendeur wordt opengebeukt en daar «rijdt» binnen SATURÉ DE BEL-ESPRIT, grotesk-preutsch op z'n stokpaard. Hij hangt z'n draver met den toom aan 'n nagel, spiegelt zich, legt z'n pet weg, na eerst de pauveveer geaaid te hebben, cintreert z'n vest rond ouwe heupen, tikt imaginaire stofatomen van mouw en broekspijp, zet monocle behoortlijk verticaal. Dan, dandylike met